

Kuupäev: 18.02.2015

Eelmine kuupäev: 02.08.2012

1. AINE/SEGU NING ÄRIÜHINGU/ETTEVÕTJA IDENTIFITSEERIMINE**1.1. Tootetähis**

Toote nimetus

Saunaaroom Salmiaak 10 ml

Tootekood

REACH-määruse kohane registreerimisnumber

-

1.2. Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusalaad ning kasutusalaad, mida ei soovitata**Kasutusala**

Saunaaroom, aroomiõlisegu leiliviskamiseks.

Tegevusala kood

205 Muude keemiatoodete valmistamine

Kasutusala kood

55 Muud kemikaalid

Kemikaal on üldkasutatav**Kemikaali kasutatakse vaid üldiseks tarbimiseks****1.3. Andmed ohutuskaardi tarnija kohta****Tootja, importija, muu ettevõtte**

Emendo Oy

Address

Kauppapuistikko 25

Sihtnumber ja asula

65100 Vaasa

Postkast**Sihtnumber ja asula****Telefon**

020 8361 680

Faks

020 836 1681

Elektronpost

timi.finne@emendo.fi

Registrikood

0183192-2

1.4. Hädaabitelefoni number

16662 või (+372) 7943794

Mürgistusteabekeskus, Terviseamet

Paldiski mnt 81, Tallinn 10617

E-post: info@16662.ee

2. OHTUDE IDENTIFITSEERIMINE**2.1 Aine või segu klassifitseerimine****1272/2008 (CLP):** Flam. Liq. 3 – H226, Asp. Tox. 1 – H304; Eye Irrit 2 – H319; Skin Irrit. 2 – H315; Skin Sens. 1 – H317; Aquatic Acute 1 – H400, Aquatic Chronic 1 – H410**67/548/EMÜ-1999/45/EÜ:** R10, Xn; R65, Xi; R36/38, R43, N; R50/53

2.2 Märgistuselemendid

GHS07, GHS02, GHS08, GHS09

Tunnussõna

Oht

Sisaldab

eeterlikke õlisid, dipenteeni

Ohulaused

H226 Tuleohtlik vedelik ja aur.
 H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav.
 H317 Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.

Hoiatuslaused

P102 Hoida lastele kättesaamatus kohas.
 P233 Hoida pakend tihedalt suletuna.
 P301 + P310 ALLANEELAMISE KORRAL: võtta viivitamata ühendust MÜRGIKUSTEABEKESKUSE/arstiga.
 P331 Mitte esile kutsuda oksendamist.
 P302 + P352 NAHALE SATTUMISE KORRAL: pesta rohke vee ja seebiga.
 P305 + P351 + P338 SILMA SATTUMISE KORRAL: loputada mitme minuti jooksul ettevaatlikult veega. Eemaldada kontaktläätsed, kui neid kasutatakse ja kui neid on kerge eemaldada. Loputada veel kord.

2.3 Muud ohud

Tarbijatoode pakendatakse väiksesse alla 125 ml tarbijapakendisse. Kohaldame erandeid märgistamist ja pakendamist puudutavate nõuete suhtes määruse EÜ 1272/2008 artikli 29 ja lisa I punktid 1.5 kohaselt.

Märgistusest välja jäetavad ohulaused

H315 Ärritab nahka.
 H319 Põhjustab tugevat silmade ärritust.
 H400 Väga mürgine veeorganismidele.
 H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime.

Märgistusest välja jäetavad hoiatuslaused

P264 Pärast käitlemist pesta hoolega käsi.
 P280 Kanda kaitsekindaid/kaitseprille.
 P337 + P313 Kui silmade ärritus ei möödu: pöörduda arsti poole.
 P210 Hoida eemal soojusallikast/sädemetest/leekidest/kuumadest pindadest. – Mitte suitsetada.
 P261 Vältida tolmu/suitsu/gaasi/udu/auru/pihustatud aine sissehingamist.
 P240 Mahuti ja vastuvõtuseade maandada ja ühendada.
 P241 Kasutada plahvatuskindlaid elektri-/ventilatsiooni-/valgustus-/.../seadmeid.
 P242 Mitte kasutada seadmeid, mis võivad tekitada sädemeid.
 P243 Rakendada ettevaatusabinõusid staatilise elektri vastu.
 P270 Toote käitlemise ajal mitte süüa, juua ega suitsetada.
 P273 Vältida sattumist keskkonda.
 P362 Võtta saastunud rõivad seljast ja pesta neid enne järgmist kasutamist.
 P333 + P313 Nahaärrituse või lööbe korral: pöörduda arsti poole.
 P272 Saastunud tööriivaid tökohast mitte välja viia.
 P370 + P378 Tulekahju korral: kasutada kustutamiseks vett, vahtu, pulbrit, süsinikdioksiidi või liiva.
 P391 Maha valgunud aine kokku koguda.
 P403 + P235 Hoida hästi ventileeritavas kohas. Hoida jahedas.

P405	Hoida luku taga.
P411	Hoida temperatuuril mitte üle 40 °C / 104 °F.
P501	Sisu/mahuti kõrvaldada kohalike eeskirjade järgi.

3. KOOSTIS / TEAVE KOOSTISAINETE KOHTA**3.2. Segud**

CASi/EÜ number ja registreerimisnumber	Koostisaine nimetus	Sisaldus	Klassifikatsioon
CAS: 8028-48-6 8007-70-3 8006-84-6 8007-70-3	Eeterlike õlide segu, mis sisaldab komponente: <i>Citrus sinensis</i> , <i>Illicium verum</i> , <i>Foeniculum vulgare</i> , <i>Pimpinella anisum</i>	100%	Flam. Liq. 3 – H226, Asp. Tox. 1 – H304, Eye Irrit. 2 – H315, Skin Irrit. 2 – H319, Skin Sens. 1 – H317, Aquatic Acute 1 – H400, Aquatic Chronic 1 – H410 (Xn, N, R10, R36/38–43–50/53–65)
CAS 5989-27-5 EÜ 227-813-5	(R)-p-menta-1,8-dieen (D-limoneen; dipenteen)	20–40%	Flam. Liq. 3 – H226, Skin Irrit. 2 – H315, Skin Sens. 1 – H317, Aquatic Acute 1 – H400, Aquatic Chronic 1 – H410 (Xi; N; R10–38–43–50/53)
CAS 78-70-6 EÜ 201-134-4	Linalool	0–5%	Skin Irrit. 2 – H315, Eye Irrit. 2 – H319 (Xi; R36/38)

R- ja ohulaused: vt 16. jagu.

4. ESMAABIMEETMED**4.1. Esmaabimeetmete kirjeldus**

Üldjuhend: viia ainega kokku puutunud isik kohe ohutsoonist eemale. Ebaselgetel juhtudel või sümptomite jätkumisel võtta ühendust arsti või mürgistusteabekeskusega.

Pärast sissehingamist: viia ainega kokku puutunud isik värske õhu kätte ja hoida puhkeasendis. Kui isik on meelemärgusetu, jälgida, et hingamisteed oleksid vabad. Kui hingamine on raskenenud või seiskunud, anda võimaluse korral lisahapnikku või teha kunstlikku hingamist.

Pärast kokkupuudet nahaga: võtta ära määratud riided ja jalatsid ning pesta nahka kohe rohke vee ja seebiga. Pöörduda kohe arsti poole, kui tekib nahalööve või nahaärritus püsib. Määratud riided ja jalatsid tuleb enne uut kasutamist ära pesta.

Pärast silma sattumist: loputada silmi kohe rohke koguse veega silmalauge lahti hoides vähemalt 15 minuti jooksul. Eemaldada võimalikud silmaläätsed, kui seda saab teha ohutult, ja jätkata loputamist. Jätkata loputamist, kuni silmad on ainejääkidest puhtad. Kõrvalnähtude püsimisel pöörduda arsti poole.

Pärast allaneelamist: mitte kutsuda esile oksendamist. Mitte kunagi anda teadvusetu isikule midagi suu kaudu. Loputada suud kohe veega ja anda juua vett. Viia ainet allaneelanu kohe arsti juurde ja näidata talle pakendit või etiketti.

4.2. Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju

Pärast sissehingamist: ei ole teada sümptomeid ega kahjulikke mõjusid.

Pärast kokkupuudet nahaga: ärritab nahka. Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni. Võib tekitada nahaga kokkupuutel ülitundlikkust.

Pärast silma sattumist: põhjustab tugevat silmade ärritust.

Pärast allaneelamist: aspiratsioonioht. Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav.

4.3. Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja eriravi vajalikkuse kohta

Ravi ilmnevate sümptomite põhjal.

5. TULEKUSTUTUSMEETMED**5.1. Tulekustutusvahendid**

Vesi, vaht, pulber, süsinikdioksiidi või liiv. Mitte kasutada kõrgsurvega veejuga.

5.2. Aine või seguga seotud erilised ohud

Tuleohtlik vedelik ja aur. Aurud võivad koos õhuga moodustada süttivaid või plahvatusohtlikke segusid. Kuumutamisel või tulekahju korral võib vabaneda kahjulikke või mürgiseid gaase (vingugaas, süsihappegaas, NOx).

5.3. Nõuanded tuletõrjujatele

Kasutada suruõhuringamiseadet ja kaitseriietust. Jahutada tule mõjualasse sattuvaid anumaid pihustatud veega. Takistada kustutusvee pääs keskkonda.

6. MEETMED JUHUSLIKU SATTUMISE KORRAL KESKKONDA**6.1. Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toimimine hädaolukorras**

Tõkestada kõrvaliste isikute pääs ohutsooni. Vältida toote kokkupuudet naha ja silmadega ning aurude sissehingamist. Hoida eraldi kõigist kuuma- ja süttimisallikatest. – Suitsetamine keelatud. Peatada leke, kui seda saab ohutult teha. Korraldada lekkekohas tõhus ventilatsioon. Puhastamistöödega tegelevad isikud peavad kasutama kaitsevarustust (vt 8. jagu).

6.2. Keskkonnakaitse meetmed

Tõkestada toote pääs kanalisatsiooni, veekogudesse või pinnasesse. Võimalikust kahjujuhtumist teatada kohalikule keskkonnaametile.

6.3. Tõkestamis- ning puhastamise meetodid ja -vahendid

Absorbeerida leke inertse absorbeeriva ainega (nt vermikuliit, liiv või diatomiitmuld) või pühkida kokku (väiksemad lekked, nt paberi või riidega). Absorbeeriv aine koguda märgistatud suletavatesse anumatesse hävitamiseks (vt 13. jagu). Loputada lekkekohta rohke veega. Tuulutada saastunud ala hoolikalt.

6.4. Viited muudele jagudele

Juhised ohutu käitlemise kohta, vt 7. jagu.

Kaitsevarustust puudutavad juhised on toodud 8. jaos.

Juhised jäätmekäitlemise kohta, vt 13. jagu.

7. KÄITLEMINE JA LADUSTAMINE**7.1. Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud**

Kemikaalide käitlemisel järgida tavapäraseid ettevaatusabinõusid ja head tööhügieeni. Olla ettevaatlik lekete suhtes, vältida toote kokkupuudet naha ja silmadega ning aurude sissehingamist. Toote kasutamise ajal ja kasutuskoha läheduses on söömine, joomine ning suitsetamine keelatud. Pesta käsi enne puhkepause ja pärast töö lõppu.

7.2. Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused

Hoida hoolikalt suletuna originaalpakendis jahedas ja kuivas ruumis, kus on hea ventilatsioon. Hoida eemal kuuma- ja süttimisallikatest. Vältida staatilise elektri teket. Kaitsta päikesevalguse eest. Hoida eraldi toiduainetest. Hoida lastele kättesaamatus kohas.

Ebasobivad materjalid, vt 10.5.

7.3. Erikasutus

Ei ole teatatud.

8. KOKKUPUUTE OHJAMINE / ISIKUKAITSE**8.1. Kontrolliparameetrid****8.1.1. Kokkupuute piirnormid töökeskkonnas**

D-limoneen (CAS: 5989-27-5): 25 ppm / 140 mg/m³ (8 h)
50 ppm / 280 mg/m³ (15 min)

8.1.2. Muud piirväärtused

Ei ole teada.

8.1.3. Piirväärtused teistes riikides

Ei ole teada.

8.1.4. DNEL

Ei ole teada.

8.1.5. PNEC

Ei ole teada.

8.2. Kokkupuute ohjamine**8.2.1. Asjakohane tehniline kontroll**

Tagada piisav ventilatsioon.

8.2.2. Isiklikud kaitsemeetmed, nagu isikukaitsevahendid**8.2.2.1. Hingamisteede kaitsmine**

Üldiselt ei ole vaja. Kui ventilatsioon ei ole piisav, kasutada hingamisteede kaitsevahendit (täis- või poolmask, gaasifilter A).

8.2.2.2. Käte kaitsmine

Kui on nahaga kokkupuute oht, kasutada sobivaid, kemikaale mitteläbilaskvaid kaitsekindaid (EN 374). Sobivad kindamaterjalid on näiteks lateks või lamineeritud plast/EVOH.

8.2.2.3. Silmade või näo kaitsmine

Kui esineb pritsmete oht, kasutada kaitseprille.

8.2.2.4. Naha kaitsmine

Kui esineb nahaga kokkupuute oht, kasutada sobivat kaitseriietust. Pesta määratud nahka rohke vee ja seebiga. Võtta määratud riided seljast ja pesta enne uut kasutamist puhtaks.

8.2.3. Kokkupuute ohjamine keskkonnas

Mitte juhtida toodet keskkonda ega kanalisatsiooni.

9. FÜÜSIKALISED JA KEEMILISED OMADUSED**9.1 Teave üldiste füüsiliste ja keemiliste omaduste kohta**

Füüsikaline olek	Vedelik
Lõhn	Tugevalt aromaadne / iseloomulik.
Lõhnalävi	Ei ole teada.
pH	Ei ole teada.
Sulamis-/külmumispunkt	Ei ole teada.
Keemise algpunkt ja keemisivahemik	Ei ole teada.
Leekpunkt	Umbes 50 °C.
Aurustumiskiirus	Ei ole teada.
Süttivus (tahke, gaasiline)	Ei ole oluline.
Ülemine/alumine süttivus- või plahvatuspiir	Ei ole teada.
Aururõhk	Ei ole teada.
Aurutihedus	Ei ole teada.
Suhteline tihedus	u 0,9.
Lahustuvus(ed)	Ei lahustu vees, lahustub etanoolis.
Jaotustegur: n-oktaanol/vesi	Ei ole teada.
Ise süttimistemperatuur	Ei ole teada.
Lagunemistemperatuur	Ei ole teada.
Viskoossus	Ei ole teada.
Plahvatusohtlikkus	Ei ole liigitatud plahvatavaks.
Oksüdeerivus	Ei ole liigitatud oksüdeerivaks.

9.2. Muu teave

Ei ole teatatud.

10. PÜSIVUS JA REAKTSIOONIVÕIME**10.1. Reaktsioonivõime**

Tavapärastes kasutus- ja hoiutingimustes ei ole reaktiivne.

10.2. Keemiline stabiilsus

Tavapärastes kasutus- ja hoiutingimustes stabiilne. Vt 7. jagu.

10.3. Ohtlike reaktsioonide võimalikkus

Ohtlike reaktsioone ei ole teada.

10.4. Tingimused, mida tuleb vältida

Hoida eemal kuuma- ja süttimisallikatest. Kaitsta päikesevalguse eest.

10.5. Kokkusobimatud materjalid

Hoida eemal tugevatest hapetest, leelistest, oksüdantidest ja redutseerivatest ainetest

10.6. Ohtlikud lagusaadused

Kuumutamisel või tulekahju korral võib vabaneda kahjulikke või mürgiseid gaase (vingugaas, süsihappegaas, NOx).

11.	TEAVE TOKSILISUSE KOHTA
11.1	Teave toksikoloogiliste mõjude kohta
	<p>Äge mürgisus Toodet ei ole ägeda mürgisuse alusel liigitatud. Antud toote kohta toksilisust puudutav teave puudub. Teave koostisosade kohta:</p> <p>Citrus sinensis'e õli: LD₅₀ > 5000 mg/kg (suu kaudu, rott) LD₅₀ > 5000 mg/kg (naha kaudu, küülik)</p> <p>Illicium verum'i õli: LD₅₀ = 2570 mg/kg (±453 mg/kg) (suu kaudu, rott) LD₅₀ > 5000 mg/kg (naha kaudu, küülik)</p> <p>Pimpinella anisum'i õli LD₅₀ = 2250 mg/kg (suu kaudu, rott)</p> <p>Foeniculum vulgare õli LD₅₀ > 3120 mg/kg (suu kaudu, rott) LD₅₀ > 3100 mg/kg (suu kaudu, hiir)</p> <p>Ärritavus ja söövitavus Põhjustab tugevat silmade ärritust. Ärritab nahka.</p> <p>Hingamisteede või naha sensibiliseerimine Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni. Toote korduv või pikaajaline kokkupuude nahaga võib põhjustada allergilist dermatiiti.</p> <p>Kantserogeensed, genotüüpi kahjustavad või sigivusele kahjulikud mõjud Toode ei ole klassifitseeritud kantserogeenseks, genotüüpi kahjustavaks ega sigivusele kahjulikuks.</p> <p>Toksilisus sihtorgani suhtes (ühekordne või korduv kokkupuude) Toodet ei ole organismipõhise toksilisuse alusel liigitatud.</p> <p>Aspiratsioonioht Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav.</p> <p>Muud kahjulikud mõjud Ei ole teatatud.</p>
12.	ÖKOLOOGILINE TEAVE
12.1.	Toksilisus
12.1.1.	Toksiline toime vesikeskkonnale Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline kahjulik toime. Antud toote kohta keskkonnale toksilisust puudutav teave puudub.
12.1.2.	Toksiline toime muudele organismidele Antud toote kohta keskkonnale toksilisust puudutav teave puudub.
12.2.	Püsivus ja lagunduvus
12.2.1.	Biolagunemine Andmed puuduvad.
12.2.2.	Keemiline lagunduvus Andmed puuduvad.
12.3.	Bioakumulatsioon Toodet ei loeta bioakumuleeruvaks.
12.4.	Liikuvus pinnases Toode võib veekogudes edasi kanduda.
12.5.	Püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamise tulemused Toote kemikaaliohutust ei ole hinnatud.
12.6.	Muud kahjulikud mõjud Andmed puuduvad.

13.	JÄÄTMEKÄITLUS
13.1.	Jäätmetöötlusmeetodid Toode on ohtlik jääde. Ei või juhtida pinnasesse, veekogudesse ega kanalisatsiooni. Hävitada kehtivate kohalike ja riiklike ametlike eeskirjade kohaselt.
14.	VEONÕUDED
14.1.	ÜRO number 1993
14.2.	Ametlik nimetus PÕLEV VEDELIK N.O.S. (eeterlikud õlid, dipenteen)
14.3.	Veose ohuklass 3
14.4.	Pakendirühm III
14.5.	Keskkonnaohud Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline kahjulik toime.
14.6.	Eriettevaatusabinõud kasutajale Vältida toote sattumist nahale, silma või riietele ning auru/udu sissehingamist. Toodet ei või juhtida kanalisatsiooni, veekogudesse ega pinnasesse.
14.7.	Transportimine mahtlastina kooskõlas MARPOLi 73/78 II lisaga ja IBC koodeksiga Ei rakendata.
15.	REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID
15.1.	Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutus-, tervise- ja keskkonnavalased eeskirjad/ õigusaktid Erinõuded puuduvad.
15.2.	Kemikaaliohutuse hindamine Toote kemikaaliohutust ei ole hinnatud.
16.	MUU TEAVE
	Eelmises versioonis tehtud muudatused 18.02.2015: Üleminek CLP-määrusele vastavale liigitusele ja tähistele.
	Lühendite selgitused LD ₅₀ : Lethal dose: annus, mis surmab 50% katseorganismidest
	Teabeallikad ohutuskaardi koostamisel Toorainete ohutuskaardid ja tootjalt/tarnijalt saadud tooteteave. Eelmine ohutuskaart (02.08.2012) Soome sotsiaal- ja tervishoiuministeriumi määrus kahjulikuks tunnistatud kontsentratsioonide kohta, 268/2014 (ohutegurite piirnormid 2014)
	Klassifitseerimise hindamisel kasutatud meetod Aineosade liigitusel ja sisaldusel põhinev hindamine.
	R- ja S-laused või/ ja riski- ja ohulaused
	Ohulaused
	H226 Tuleohtlik vedelik ja aur.
	H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav.
	H315 Ärritab nahka.
	H317 Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.
	H319 Põhjustab tugevat silmade ärritust.
	H400 Väga mürgine veeorganismidele.
	H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime.
	R-laused
	R10 Tuleohtlik.
	R36/38 Ärritab silmi ja nahka.

R38	Ärritab nahka.
R43	Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikkust.
R50/53	Väga mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.
R65	Kahjulik: allaneelamisel võib põhjustada kopsukahjustusi.

Töötajate koolitus

Tutvustada ohutuskaardiga.